

יצירת קשר שירות לקוחות

שער | חיפוש | חדשות | מאמרים | פסיקה | חקיקה | כתבי טענות | טפסים | ספרות

בתאריך: 02/01/2008

בית משפט השלום ראשון לציון

א 398/02

בפני: 1. כב' השופט/ת ד"ר איריס סורוקר

תובעים: 1. נעלי דוד בע"מ

- נגד -

נתבעים: 1. כאוס טאקרה בע"מ - התביעה נמחקה

2. זפטוס בע"מ

3. כהן עזר

4. כהן ביננאום מיכל

5. כהן ניסים גרשון

ב"כ תובעים: 1. עו"ד כהן דניאל

ב"כ נתבעים: 1. עו"ד כהן מאיר

2. עו"ד הלר ועו"ד אלטשולר

פסק-דין

1. בפני תביעה אשר בגדרה עתרה התובעת לחייב את הנתבעים לפרוע חוב בסך 153,514 ש"ח. יוער כי התביעה כנגד הנתבעת 1 נמחקה. הנתבעת 2 נתבעת כחייבת עיקרית ואילו הנתבעים 3 עד 5, נתבעים מכוח טענה לערבות תקפה עליה חתמו, לחובותיה של הנתבעת 2.

2. הנתבעים 2 עד 5 ביקשו להדוף מעליהם את התביעה. לטענת הנתבעת 2 - אין היא חייבת בחוב הנ"ל שנוצר במחצית השניה של שנת 2001. לטענתה, בתקופה זו הועבר העסק לחברה חדשה (היא הנתבעת 1), אשר הוקמה במרץ 2001 (ר' נ/8). הנתבעת 2 ביקשה לגלגל את האחריות לחובות, ככל שקיימים, על חברה חדשה זו. אשר לנתבעים 3 עד 5 - נתבעים אלה בקשו שלא להכיר בתוקף ערבותם. לטענתם, כתב הערבות "זויף" במובן זה שהוסף לו שלא על דעתם ובניגוד להסכמתם שמה של הנתבעת 1 כחייבת אשר הערבים יערבו כביכול, גם לחובותיה. זוהי בתמצית מסגרת הטענות.

3. במישור הדיוני מטעם התובעת הצהיר מנהלה, מר דוד שלסקי, מטעם הנתבעים הצהירו הנתבעים 3, 4 ו- 5. המצהירים נחקרו בפני ב"כ הצדדים סיכמו בעל פה.

דין

4. השאלה הראשונה העומדת לדיון היא - אם הנתבעת 2 חייבת בחוב הנתען. התשובה לשאלה זו היא חיובית. להלן אנמק מסקנה עובדתית זו.

5. אין מחלוקת, כי החוב בסכום הנתען נוצר במחצית השניה של שנת 2001. במועד זה, כבר הוקמה הנתבעת 1, חברת "כאוס טקרה", כעולה מתדפיס רשם החברות שהוגש וסומן 8/8. ואולם הניתוח הראייתי מלמד כי חברת "כאוס טקרה" לא החליפה את חברת "זפטוס" (הנתבעת 2) בחזית החוזית והמסחרית מול התובעת, ונותרה לעמוד מולה כחייבת.

6. מן העדויות שנשמעו בפני עולה, כי במרץ 2001 חלה הנתבעת 3 במחלה קשה, למרבה הצער (למשל סעיף 10 לתצהירו של הנתבע 3). הנתבע 3, מר עזר כהן היה המנהל ו"הרוח החיה" מאחורי הנתבעת 2. הוא זה אשר ניהל בפועל שתי חנויות לשיווק קמעונאי של נעליים אשר סופקו לו ע"י התובעת במשך שנים. חנות אחת נקראה בשם: "כאוס" והשניה נקראה "טקרה". האחת הוקמה במרכז העיר ירושלים והשניה בקניון מלחה. בין התובעת לבין חברת "זפטוס" נקשר הסכם לשיווק הנעליים, וזאת כבר ביום 23.2.1998 (נספח א' לתצהיר התובעת). על הסכם זה חתומה חברת "זפטוס", ומר כהן עזר חתום עליו כערב אישי לחובות החברה. בסעיף 11 להסכם נקבע כדלקמן:

"למוכר אסור להעביר ו/או למסור לאחרים את התפעול בחנות את זכויות בהסכם זה אלא אם יקבל על כך אישור מוקדם ובכתב מהיצרן".

7. אין מחלוקת כי לא במרץ 2001 ולא בכל מועד אחר קיבלה הנתבעת 2 או מנהלה - הנתבע 3, הסכמה מהתובעת להמחאה כלשהי של הזכויות על פי ההסכם הנ"ל או אישור להעברת התפעול בחנויות לגורם זר. הנתבע 3 הודה בכך: "בעמ' 18 לפרו' נשאל: 'האם יש לך אישור בכתב שדוד שלסקי מרשה לך להעביר לגורם אחר?'", והודה שלא אם כי, טען: "בעל פה נטען. הוא קיבל שקים של 'כאוס טקרה' בע"מ. גם בהמשך הודה (פרו' עמ' 22, ש' 17 ואילך, כי לא מסר הודעה למר שלסקי על פרישתו, כביכול, מהחברה, או על העברת העסק לגורם אחר. בנוסף ציין, כי לא ביקש מגב' קרן אטון - חברתו לחיים באותה עת - להודיע לתובעת כי ממרץ 2001 היא ולא הנתבעת 3 מנהלים את העסק.

8. לא רק שלא נמסרה כל הודעה פורמלית על העברת זכויות בעסק, ולא התקבלה כל הסכמה מצד התובעת לכך, אלא שמתברר כי בתקופה שממרץ 2001 ועד לתום שנה זו, הנתבע 3 לא פרש מניהול החנויות הרלבנטיות. הוא אמנם האט את מידת מעורבותו בחנויות, ונסמך ביתר שאת על שני עובדיו (מר מאיר שטרית וגב' קרן אטון), ואולם זאת מחמת מחלתו הקשה וחוסר יכולתו להיות מעורב כפי שהיה מעורב בעבר (ברמה של כ-16-17 שעות, לגרסתו שלו). הא ראייה לכך שהנתבע 3 נותר לעמוד בחזית החוזית והמסחרית של שתי החנויות היא - כי מעולם לא הנחה את זכות השכירות בה אחז, והמשיך לשלם את דמי השכירות כמגיע ממנו. הנתבע 3 הודה בכך למשל, בע' 13, ש' 20-21, וכן בהמשך בע' 18 בש' 30: "אתה חייב להבין שהייתי מנותק מהתובעת, הייתי כרוך עדיין תחת הסכמי שכירות של שתי החנויות על שם 'זפטוס', הניתוק לא היה מוחלט. גם בהמשך בע' 23 לפרוטוקול הודה כי המשיך ואחז בשכירות וכי לא הנחה את זכות השכירות לחברת "כאוס טקרה".

לשאלה - "מי שילם את השכירות בתקופה זו" ענה בצורה מעורפלת: "זה עבר דרכי, מכיס". אם היא [גב' קרן אטון] שילמה ישירות, אני לא זוכר. אפשר לבדוק זאת" (פ' ע' 23, ש' 24-21).

9. ודוק: איני מקבלת את הטענה כאילו נפלה אך מניעה טכנית להעברת השכירות. כביכול לא ניתן היה להמחותה נוכח התנגדות המשכיר. ראשית, לא הוגשה כל ראייה בעניין זה. שנית, הנתבע 3 עצמו הודע כי אף שהייתה קיימת בעיית המחאה

בקניין מלחה, הרי שלגבי החנות במרכז העיר - יכול להיות ששם הדברים היו יותר פשוטים" (פ' ע' 23 ש' 14). בנוסף, הנתבע 3 לא שלל שהוא עצמו (בין בעצמו ובין באמצעות הנתבעת 2) המשיך לשלם את דמי השכירות, ועדותו, כאמור לעיל, היתה מעורפלת.

10. 10. לא רק החזקת השכירות מהווה ראיה להמשך פעילותם של הנתבעים 2 ו-3 בחנויות, במחצית השניה של 2001. למעשה, היעדרותו של הנתבע 3 היתה זמנית באופי ונועדה על מנת להמשיך ולקיים את העסק בעת המחלה ולאפשר לו לחזור - כפי שאמנם עשה בפועל. כך, אין מחלוקת כי השמות של שתי החנויות לא שונו. כפי שנקראו לפני מרץ 2001 ("כאוס" ו"טקרה"), כך גם המשיכו להיקרא באותו שם מסחרי גם לאחר שהוקמה החברה החדשה. אישור לכך ניתן למצוא בעדותו של הנתבע 3 בפ' ע' 16 ש' 26 שם ציין כי לחנות במרכז העיר קראו "טקרה" ולחנות בקניון מלחה קראו "כאוס", וכי שני שמות אלה היו בטרם חלה במרץ 2001 וגם לאחר מכן, בעת שנאלץ להאט את קצב עבודתו. הוא הדין לפ' ע' 17 ש' 3-1 וכן בש' 25: "נכון שכל הזמן שמות החנויות נשארו אותו דבר".

11. 11. גם הסחורה לא השתנתה. לא רק ששתי החנויות המשיכו לשווק נעליים, ונעליים מתוצרתה של התובעת, אלא שהנתבע 3 הוסיף והודה, כי גם סחורה שהיתה בחנויות במרץ 2001, הגיעה אליהן עוד קודם לכן, בעת שהיה פעיל באופן מלא ועל דרך השגרה. כך אמר בפ' ע' 19 ש' 3-4, שם אישר כי: "ברגע שכאוס טקרה [החברה] נכנסה לתמונה כל הנעליים של דוד [מנהל התובעת] נמצאים בחנות". גם בהמשך אישר: "אמרתי כבר שכן, כאשר חברת כאוס טקרה נכנסה לתמונה היו נעליים שסופקו כבר לחנויות" (פ' ע' 19 ש' 11).

12. 12. זהותן המסחרית של החנויות לא שונתה, וכך גם נשארו לעבוד אותם עובדים שליוו את הנתבעים 2 ו-3. מדובר במר מאיר שטרית ובגב' קרן אטון. בחקירתו הודה הנתבע 3 כי מר מאיר שטרית היה עובד שלו במשך כשנה וחצי, וכי גב' אטון - אשר היתה באותה עת חברתו - עבדה אצלו כשנתיים-שלוש (פ' ע' 15 ש' 21 עד ע' 16 ש' 1). הנתבע 3 הודה כי במרץ 2001, עת שהוקמה חברת "כאוס טקרה", לא היווה הדבר עילה לפיטוריהם של שני עובדים אלה, והם גם לא קיבלו פיצויי פיטורין (פ' ע' 16 ש' 2-5). יושם אל לב, וזוהי נקודה חשובה - גב' אטון לא היתה ככל עובדת מן המניין, אלא בת זוגו של הנתבע 3. יחסי קרבה אלה מחזקים את המסקנה כי הנתבע 3 לא ביקש להיפרד מן העסק וגם לא נפרד ממנו אלא שלתקופה זמנית ניהלו באמצעות בת זוגו. אין מחלוקת כי לימים הפכה גב' אטון לאשתו של הנתבע 3 [ר' למשל עדותו של האב מר כהן גרשון נסים, פ' ע' 24 ש' 23]. הנתבע 3 אישר כי במהלך מחלתו גב' אטון היתה בת זוגו (פ' ע' 18 ש' 18) והודה כי בענין זה היה "ערבוב" בין החברות: "בוודאי שאין מה לעשות שקיים ערבוב כי קרן היא חברתי לחיים" (פ' ע' 18 ש' 20).

13. 13. ואמנם, לאחר שהנתבע 3 התאושש מטיפול הכימותרפיה שלמרבה הצער נאלץ לקבל, הוא חזר בהדרגה אל העסק. בלשונו: (פ' ע' 23 ש' 26): "התחלתי להישאב פנימה בחזרה". מדובר היה בחזרה הדרגתית לפי יכולת הפעילות: "המעורבות שלי היתה מ-16-17 שעות ביום, ירדה למינימום לאפס בהתחלה בגלל מחלתי. ככל שיכולתי, ככל שחשתי טוב יותר, לפעמים עלו שאלות והיו התייעצויות. הובא לידיעתי שיש בעיות כלכליות בחנויות" (פ' ע' 18 ש' 11-13). בסופו של יום חזר לנהל את העסק באופן מלא כפי שהיה לפני התפרצות המחלה במרץ 2001: "פשוט דברים קרסו לחלוטין בחנויות. לא היתה אספקת סחורה, זו היתה תקופת פיגועים בים. אז פשוט חזרתי לחנויות לעבוד בהן בליט ברירה כדי לאסוף את השברים" (פ' ע' 14 ש' 24-26). ור' בהקשר זה גם ס' 19 לתצהירו, שם ציין כי: "חברת זפטוס נטלה את העסק חזרה לידיה וחיידשה את הפעילות בו". יוער בהקשר זה כי חיידוש הפעילות על ידי "זפטוס" לא יובא בהודעה פורמלית כלשהי מצד הנתבע 3 כפי שהודה בחקירתו.

14. 14. נוסף על כל אלה, הנתבע 3 לא שלל את הטענה העובדתית לפיה, בנובמבר 2001 שילם לתובעת סכום של 20,000 ש"ח בגין חובות שנצברו בחנויות עבור סחורה. בעניין זה טען תחילה שלא הוציא כסף מכיסו, ואף לא ידע להשיב מיד, עד כדי שנצרך

לפנות לבא כוחו (פ' ע' 19 ש' 12-16). לאחר מכן, טען כי אינו זוכר ספציפית את הסכום שהוצג לו מתוך כרטיס הנהלת החשבונות של התובעת (צירוף לתצהירה של הנתבעת 4), ואולם ציין כי העביר באותה עת כספים לתובעת וזה "על סמך חובות של זפטוס" (פ' ע' 19 ש' 22-25). תשובה זו מלמדת אף היא על ערוב פרסונלי מסחרי ומהותי בין חברת "זפטוס" לבין חברת "כאוס טקרה".

15. 15. ואמנם, בכל התקופה שסיפקה התובעת סחורה לשתי החנויות הנ"ל, לא היה כל שינוי ברישום החשבונאי אצל התובעת בהתייחס לזהות החייבת. מספר הלקוח נותר אותו מספר, הן לגבי התקופה שקדמה למרץ 2001 והן לאחר מכן - החל ממועד הקמתה של חברת "כאוס טקרה". אמנם, התובעת קיבלה באותה עת שקים משוכים על שמה של חברת "כאוס טקרה" - ואולם זהות המשלם כמובן היא כשלעצמה אינה מעלה או מורידה מבחינתו של ספק הסחורה, המבקש לראות את כספו.

16. 16. בשולי הדברים אציין, כי הערוב בין חברת "זפטוס" לחברת "כאוס טקרה" עולה גם מתוך כך שכתובתה של "כאוס טקרה" נרשמה אצל הנתבע 5, כפי שנתבע זה הודה בחקירתו (פ' ע' 24 ש' 28-29).

17. 17. סיכומם של דברים: במישור החזית החוזית והמסחרית, הנתבעת 2 לא יצאה מתמונת החוב. הנתבעת 2 לא הודיעה על העברת העסק בשתי החנויות לצד ג', לא קיבלה על כך אישור של התובעת, ובפועל גם לא העבירה את העסק לצד שלישי זר. אמנם בתקופת ביניים של כמה חודשים במחצית השניה של דצמבר 2001, התקשה הנתבע 3 להמשיך ולנהל את החנויות באותו קצב כבעבר ועל כן, נעזר בחברתו לחיים (אשתו כיום) - גב' אטון.

בתוך כך גם הוקמה חברה אשר שמה אימץ את שמותיהן המסחריים של שתי החנויות. ואולם לא היה כל שינוי מהותי בתוכן של החנויות, ובהתחייבות כלפי התובעת.

18. 18. אני סבורה אם כן, כי הנתבעת 2 חבה בחוב שנוטר לתובעת, על פי כרטיס הנהלת החשבונות. הוא הדין בנתבע 3, אשר לא רק שחתם כערב לחובותיה של הנתבעת 2 אלא שגם בפועל וכאמור לעיל, היה הגורם הדומיננטי בניהולה של הנתבעת 2. האטת הקצב במחצית השניה של שנת 2001 לא לוותה בהסכמה לשחרר אותו מערבותו.

19. 19. שונה הוא המצב בכל הקשור לנתבעים 4 ו-5. יש להבחין בין מערכת היחסים של התובעת עם הנתבעים 2 ו-3 לבין מערכת היחסים שבין התובעת לנתבעים 4 ו-5. בעוד שהנתבעת 2 היא החייבת העיקרית, והנתבע 3 היה ערב אשר מודע לפעילותה של הנתבעת 2 בהיותו מנהלה, הרי שהנתבעים 4 ו-5 הם ערבים חיצוניים, אשר לא היו מעורבים בניהול העסקי של שתי החנויות הנ"ל. אני סבורה כי בכל הקשור לחובותיה של הנתבעת 2 לתובעת שהיו קיימים בתקופה זו - אין מקום לחייב בגינם את הערבים הנ"ל. הטעמים לכך הם כדלקמן:

א. ראשית, יש ליתן את הדעת לכך כי הנתבעים 4 ו-5 ערבו לחובותיה של חברת "זפטוס", ולא ערבו לכל חוב אחר, ובתוך כך גם לא לחובות של חברת "כאוס טקרה". בעניין זה, אין מחלוקת כי השם "כאוס טקרה" הוסף על ידי מנהל התובעת להסכם הערבות מבלי שקיבל את הסכמתם של הערבים 4 ו-5 (ר' למשל ס' 10.3.2 לתצהירו וכן, חקירתו פ' מיום 16.11.03, ע' 20, ש' 9-10 וכן - פ' מיום 2.1.08, ע' 7, ש' 24 ו-ע' 9, ש' 12-13). מן הראיות שבפני עולה כי הנתבע 3 לא יכול היה להתנגד להוספת שמה של "כאוס טקרה", שכן בפועל שתי החנויות נוהלו בשמות אלה, והוא המשיך ועמד בחזית המסחרית והחוזית מול התובעת, גם לאחר שחלה. ואולם המצב שונה ביחס לנתבעים 4 ו-5, אשר לא היו מעורבים בפן הניהולי ולא היו ערים להקמתה של חברת "כאוס טקרה". אין צורך לומר כי הערב זכאי לקבל לידיו מידע מלא בדבר מהותה והיקפה של ערבותו. התוספת המאוחרת שנעשתה ללא ידיעת אותם ערבים - אינה תופסת כלפיהם.

ב. שנית, הוכח כי במרץ 2001 התחולל בניהולן של שתי החנויות שינוי אשר הצריך מסירת מידע לערבים. מדובר בכך שהוקמה חברה חדשה והניהול בפועל הופקד בידי גב' קרן אטון. אף כי הנתבע 3 נותר מעורב, הרי שהאט את קצב עבודתו ואת מידת מעורבותו. מדובר בעיני בנתונים רלבנטיים ובמידע אשר הערב זכאי לקבל. כידוע, ס' 5(ג) לחוק הערבות, התשכ"ז-1967, מחייב לדווח לערב על שינויים החלים בחיוב הנערב. הטעם לכך נעוץ באינטרס הכלכלי הברור שיש לערב לדעת על שינוי זה ולדרוש את ביטול ערבותו "אם השינוי היה שינוי יסודי הפוגע בזכויות הערב". אמנם, גב' בינבאום הודתה בתצהירה כי חתמה על הערבות מתוך אינטרס אישי של גביית מזונות מהנתבע 3, ואולם היא עשתה כן מתוך הנחה שהנתבע 3 פעיל כמנהל אקטיבי בעסק. זכאית היתה לדעת כי יש שינוי במצב זה וכי העסק מנוהל, ולו לתקופת מה, על ידי גורם דומיננטי אחר. כאן המקום להזכיר, כי בסוף שנת 2001 נמצאו שתי החנויות הנ"ל במצב כלכלי קשה.

ג. אמנם, הנתבעת 4 היא גרושתו של הנתבע 3, והוא אבי בנה. יש להניח כי מצבו הבריאותי היה ידוע לה. הוא הדין בנתבע 5, אביו של הנתבע 3 אשר גם הוא מן הסתם, היה ער למחלת הנתבע 3. ואולם, עצם הידיעה על המחלה, אין פירושה ידיעה על הדרך בה מתנהל העסק בתקופת הביניים. הערב זכאי לקבל מידע ברור לעניין זה מהנושה. לצד ס' 5(ג) הנ"ל, חל על הנושה עקרון תום הלב, המחייב אותו בדיווח אודות שינוי בעל משמעות מבחינתו (ר' למשל הפ (ת"א) 1758 נרקיס נ' שמשון חב' לביטוח בע"מ מיום 14.3.04; וכן ת.א. 5272/03 אילוז נ' בנק דיסקונט ישראל בע"מ, מיום 16.3.04).

ד. סיכומה של נקודה זו: אף כי הערבים 4 ו- 5 חתמו מלכתחילה על ערבות תקפה, הרי שבערבות זו נוצרו שינויים מאוחרים שלא הובאו לידיעתם ולא נעשו בהסכמתם. השינוי האחד הוא בהוספת שמה של החברה "כאוס טקרה" והשינוי האחר הוא, בשינוי דה פקטו של הניהול בחנויות.

20. ודוק: אין במסקנה בדבר תוספת לכתב הערבות כדי לפגוע בערבותו של הנתבע 3. אני סבורה כי בכל הקשור ליחסים שבין התובעת לנתבע 3, הרי שהוספת השם "כאוס טקרה" משקפת את אומד דעתם הלכה למעשה.

21. ב"כ הנתבעת 4 העלה טיעון בעניין אשם תורם של התובעת ומחדליה בגביית החוב. משנשמטה חבותה של הנתבעת 4 דומה כי מתייתר הצורך להכריע בטיעון זה. למעלה מן הצורך, אעיר, כי חזרת שקים, למרבה הצער, איננה דבר בלתי שכיח במשק הישראלי. אני מקבלת בעניין זה את טענתו של מר שלסקי, אשר לפיה נמנע לפעול מייד עם חזרת השקים, וזאת משום שרצה להימנע מלמוטט את החנויות, והיה מעוניין לאפשר להן להמשיך ולפעול (כדי להמשיך ולשווק סחורה מתוצרתן, כ"חנות מפעל"). בעניין מימוש העיקולים אוסיף, כי לגרסתו של הנתבע 3 עצמו, אין מדובר בסחורה בעלת ערך, שכן היא "שוכבת עם עכברים". יש להניח כי העונותיות של הסחורה הקשתה אף היא על מימושה הריאלי.

22. סיכומם של דברים: אני מקבלת את התביעה כנגד הנתבעים 2,3 ודוחה את התביעה כנגד הנתבעים 4 ו- 5. אשר לגובה החוב - הוא אינו שנוי במחלוקת ועולה מתוך רישום בכתססת התובעת מיום 30.12.01 - סך של 153,514.57 ש"ח. הנתבעים 2 ו- 3 ישלמו לתובעת חוב זה, ביחד ולחוד, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום 30.12.2001 ועד לתשלום בפועל.

23. אשר להוצאות: ההליך התארך ביותר. יש לזכור כי התובעת הגיעה לכלל הסכם פשרה עם הנתבעים, אשר לא מומש, ונאלצה לבקש את ביטולו (ת.א. 2446/04). הנתבעים 2 ו- 3 ישלמו לתובעת את ההוצאות בהליך זה וכן שכ"ט עו"ד בסך של 30,000 ש"ח בתוספת מע"מ כחוק.

24. אשר להוצאות הנתבע 5 - התובעת תשלם הוצאותיו בהליך זה בסך של 5,000 ש"ח + מע"מ ולנתבעת 4 - ישולם סך של 10,000 ש"ח + מע"מ.

25. 25.
מתייתרת ונמחקת.
למען הסר ספק, ובהסכמת הצדדים, התובענה בה"פ 244/02

ניתן היום כ"ד בטבת, תשס"ח (2 בינואר 2008) במעמד הצדדים.

ד"ר איריס סורוקר, שופטת

000398/02 א 126 סילביה קוזוקרו